

Kampvuur en Kinderen

Dit advies is opgesteld door TNO voor de gemeente Den Haag en is bedoeld voor o.a. kinderopvangorganisaties waaronder buitenschoolse opvang (BSO) en sport- en scouting verenigingen die zich willen beraden op het wel of niet stoken van kampvuur en mogelijke alternatieven daarvoor. Bekijk [hier](#) het bijbehorende onderzoeksrapport.

1

Geen kampvuur stoken is de gezondste keuze.

Bij een kampvuur komen schadelijke stoffen vrij.

Die dragen bij aan het risico op milieu- en gezondheidseffecten.

2

Geef als professional voorlichting over de effecten van houtrook aan ouders en kinderen.

3

Gebruik alternatieven voor een kampvuur. Klik [hier](#) voor inspirerende voorbeelden.

4

Als je toch kiest voor een kampvuur:

- Beperk het aantal keer dat je houtvuur in de openlucht maakt.
- Let er voortdurend op dat kinderen uit de rook zitten.
- Houd rekening met het stookalert en de weersomstandigheden
- Houd je aan de stooktips en neem beschermende maatregelen.
- Zorg dat kinderen met een longaanandoening op grote afstand van het kampvuur blijven of biedt hen een alternatieve activiteit aan.

1. Een houtvuur in de open lucht, zoals een kampvuur, draagt bij aan het risico op milieu en gezondheidseffecten door de uitstoot van schadelijke stoffen. Geen kampvuur stoken is daarom de gezondste keuze.

Door het inademen van houtrook krijg je schadelijke stoffen binnen, zoals fijnstof en roet. Vooral kinderen zijn hier voor kwetsbaar. Bescherm hen daarom goed en stook liever geen vuur. Gezondheid heeft hier betrekking op het inhaleren van schadelijke stoffen, zoals fijnstof. Kinderen zijn gevoeliger voor schadelijke effecten van houtrook dan volwassenen. Voor kinderen met longaandoeningen zoals astma is iedere vorm van blootstelling aan houtrook - hoe laag ook - belastend.

Er zijn mogelijk ook positieve effecten van een kampvuur op de psychosociale gezondheid en ontwikkeling van kinderen, zoals het leren omgaan met vuur in het kader van veiligheid en effecten rond welbevinden. Deze positieve effecten kunnen mogelijk ook door alternatieven voor kampvuren behaald worden (zie 3.).

Omdat een kampvuur relatief minder vaak voorkomt dan andere bronnen van houtrook, is het belangrijk om niet alleen kampvuren te ontmoedigen, maar ook de andere sfeervuren, zoals stoken in open haarden, houtkachels, vuurkorven en vreugdevuren.

2. Geef als professional voorlichting over de effecten van houtrook aan ouders en kinderen.

In het kader van bewustwording is het belangrijk om diegenen die kampvuren stoken voor te lichten over de mogelijke negatieve effecten van kampvuren. Daarnaast is het belangrijk om ouders en kinderen voor te lichten over de mogelijke negatieve effecten van kampvuren en over de schade door houtrook van andere bronnen op het milieu en de gezondheid van kinderen. Actuele informatie over houtrook is te vinden op de website van het RIVM en de GGD: <http://www.rivm.nl/houtrook> en <https://ggdleeftomgeving.nl/lucht/houtrook/houtrook-en-gezondheid/>. In **dit rapport** staat een overzicht van educatieve materialen.

3. Gebruik alternatieven voor het stoken van een kampvuur.

Overweeg een andere activiteit dan het stoken van een kampvuur. Welke alternatieven voor een kampvuur geschikt zijn, is afhankelijk van het doel wat men met het kampvuur wil behalen (bijv. leren over veiligheid en vuur, als warmte-of energiebron, voor de sfeer). In **dit rapport** staat een overzicht van inspirerende alternatieven.

4. Als je toch kiest voor een kampvuur:

Stookalert en de weersomstandigheden

Maak geen kampvuur als er een stookalert is afgegeven:

RIVM stookalert. Je kunt je voor dit stookalert aanmelden. Houd rekening met de weersomstandigheden: maak geen kampvuur als het windstil is en als de luchtvochtigheid hoog is, omdat de rook dan blijft hangen.

Stooktips en beschermende maatregelen

- ▶ Gebruik onbehandeld, droog hout.
- ▶ Gebruik geen witte, of chemische aanmaakblokjes omdat deze schadelijke stoffen bevatten. Gebruik natuurlijke 'aanmaakblokjes' zoals houtkrullen, dennenappels of dunne takjes. (Zie: [Tips natuurlijke aanmaakblokjes \(scouting.nl\)](#))
- ▶ Steek het vuur van bovenaf aan, in plaats van onderop (zie [Instructie vuur maken met de Zwitserse aansteekmethode \(scouting.nl\)](#)).
- ▶ Zorg voor voldoende luchttoevoer tijdens het branden.
- ▶ Laat het vuur helemaal vanzelf uitbranden.
- ▶ Ga uit de rook zitten en let er voortdurend op dat kinderen uit de rook zitten.
- ▶ Neem contact op met de natuur- en milieueducatie van de gemeente, de brandweer en de lokale scouting. Bij deze partijen is veel kennis aanwezig over kampvuren, hoe je de schade van het kampvuur beperkt en welke alternatieven je kunt gebruiken. Overleg met deze partijen of en hoe zij je eventueel kunnen ondersteunen bij (de alternatieven voor) het kampvuur.
- ▶ Meer stooktips en beschermende maatregelen zijn te vinden op: www.stookwijzer.nu, <http://www.ggdleeftomgeving.nl/lucht/houtrook/wat-kun-je-zelf-doen> en www.scouting.nl/ondersteuning/regelgeving/duurzaam-stoken

Frequentie (hoe vaak een kampvuur?)

Bij het bepalen van de frequentie is het belangrijk om rekening te houden dat één kind mogelijk op meerdere plekken blootgesteld wordt aan kampvuren, bijvoorbeeld bij de sportvereniging, scouting, op school, bij de kinderopvang of bij familiebijeenkomsten.

De meeste deelnemers aan de expertsessie (zie onderbouwing) waren van mening dat de maximale frequentie per kind zou moeten liggen op drie keer per jaar.

Wees voorzichtig en neem extra beschermende maatregelen met kinderen want zij zijn gevoeliger voor houtrook dan volwassenen.

Voor kinderen met astma of andere longaandoeningen:

Stook geen houtvuur met kinderen met longaandoeningen zoals astma, omdat zij acute gezondheidsklachten kunnen krijgen en mogelijk extra medicijnen nodig hebben.

Inventariseer vooraf of er kinderen met longaandoeningen naar het kampvuur zullen komen en overweeg om voor deze kinderen een alternatieve activiteit te organiseren in plaats van een kampvuur.

Onderbouwing

Dit advies is gebaseerd op het TNO-rapport '[Houtrook in de buitenlucht en de gezondheid van kinderen](#)'. Er is weinig wetenschappelijk onderzoek gedaan naar houtvuren in de open lucht zoals kampvuren en de gezondheid van kinderen. Meer onderzoek naar dit onderwerp is wenselijk en zou kunnen bijdragen aan een aanpassing van dit advies. Omdat er weinig wetenschappelijk onderzoek naar gedaan is, is dit advies gebaseerd op consensus van experts en belanghebbenden rond dit onderwerp tijdens een werksessie.